

ESIINTYJÄT sivut 4-6
OHJELMA sivut 7-9
NÄYTEILLEASETTAJAT sivu 10

Työväen- kirjallisuuden päivä

La 28.8.2010
Werstas
VAPAA PÄÄSY!

KKI T OJA
KI SI EN

	AUDITORIO	TYÖVÄENTALO	KISÄLLI
10.30-11.00	Tapahtuman avaus, Työ, leikki ja luominen- kirjoituskilpailun palkintojenjako		
11.00-11.30	Tapahtuman avaus	Haastattelu: Mira Käkönen ja Kenen ilmasto? <i>Into Kustannus</i>	
11.30-12.00	Tutkijoiden puheenvuoro: Mikko Lahtinen	Haastattelu: Marko Ulvila ja Vihreä uusjako. <i>Like</i>	
12.00-12.30	Tutkijoiden puheenvuoro: Erkki Sevänen	Musiikkia: Elki-prop. <i>Elävän kirjallisuuden yhdistys</i>	Keskustelu: Filosofiaa lapsille ja lasten filosofiaa. <i>niin&näin</i>
12.30-13.00	Tutkijoiden puheenvuoro: Erkki Tuomioja	Julkistus: Lukeva ja kirjoittava työläinen-vuosikirja <i>Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura</i>	Keskustelu: Filosofiaa lapsille ja lasten filosofiaa. <i>niin&näin</i>
13.00-13.30	Minäkö työväenkirjailija?-paneeli Keskustelijat: Kari Hotakainen, Mikko Rimminen, Anneli Kanto ja Kaiho Nieminen. Paneelin pj Seppo Puttonen	Keskustelu: Majakovskin itä ja länsi. <i>Savukeidas ja Lenin-museo</i>	Haastattelu: Runoilija Sanna Yrjänäinen. <i>Sanasato</i>
13.30-14.00	Minäkö työväenkirjailija?-paneeli	Keskustelu: Majakovskin itä ja länsi	Esiintyminen: runoilija Jussi Rusko <i>Sanasato</i>
14.00-14.30	Minäkö työväenkirjailija?-paneeli	Haastattelu: Anna Kontula ja Näkymätön kylä. <i>Into Kustannus</i>	Keskustelu: Työväenkulttuuri ja -lehdistö 2000-luvulla. <i>Kulttuurivihkot</i>
14.30-15.00		Haastattelu: Juha Suoranta ja Piilottajan päiväkirja. <i>Into Kustannus</i>	Haastattelu: Timo Kalevi Forss ja Karjala edestakaisin. <i>Like</i>
15.00-15.30	Hannu Salaman haastattelu. Haastattelijana Milla Peltonen		
15.30-16.00	Hannu Salaman haastattelu		
16.00-16.30	Dekkari työväenkirjallisuutena -paneeli Keskustelijat: Leena Lehtolainen, Seppo Jokinen, Pirkko Arhippa ja Timo Sandberg. Pj Voitto Ruohonen	Haastattelu: Jukka Peltokoski ja Paskaduuneista barrikadeille. <i>Into Kustannus</i>	Haastattelu ja Tampereen julkistaminen: Kari Aronpuron Retro. <i>Sanasato</i>
16.30-17.00	Dekkari työväenkirjallisuutena	Haastattelu: Jotaarkka Pennanen ja Elämää pienempi näytelmä	Esiintyminen: Kari Aronpuro. <i>Sanasato</i>
17.00-17.30	Dekkari työväenkirjallisuutena	Haastattelu: Hannu Paronen ja Jossain välissä toivo. <i>Like</i>	Haastattelu: Erkki Kiviniemi ja Tietön tie. <i>Sanasato</i>

TERVETULOA TYÖVÄENKIRJALLISUUDEN PÄIVÄÄN!

Pitelet käsissäsi historiallista lehdykkää, ensimmäisen Työväenkirjallisuuden päivän käsiohjelmaa.

Työväenkirjallisuudeksi on perinteisesti mielletty työväen lukema kirjallisuus, työläisistä kertova kirjallisuus tai työmiesten- ja naisten kirjoittama kirjallisuus. Mutta mitä se on nyt? Käsitteet työ, työläisyys ja työväki kun tuntuvat nykypäivänä sangen venyiltä.

Tällä tapahtumalla tempaisemme työväenkirjallisuuden nykyaikaan. Enää ei raapustella tikkuaskin kanteen rakennuksilla, mutta kirjoittaisiko konsultti tylsässä palaverissa aforismin? Työväenkirjallisuus kertoo ennen muuta yhteiskunnasta ja sen muutoksesta. Tällä määritelmällä tarvitsemme työväenkirjallisuutta myös tänä päivänä.

Kysymyksiin työväenkirjallisuuden nykytilasta vastaavat tapahtumassamme lukuisat kirjallisuuden asiantuntijat ja harrastajat. Tapahtuma onkin tulviltaan mielenkiintoisia keskusteluita, kirjailijavieraita ja kustantajia. Puheenvuoro on myös sinulla, hyvä lukija. Anna äänesi kuulua!

Ilman tukijoita tapahtuman järjestäminen ei olisi ollut mahdollista. Suurkiitos siis pääsponsorillemme Turvalle, Kansan sivistysrahastolle ja kaikille tapahtuman synnyssä auttaneille!

Työväenkirjallisuuden päivän työryhmä

ARHIPPA, PIRKKO

Pirkko Arhippa julkaisi ensimmäisen dekkarinsa *Murha on sydämen asia* vuonna 1968. Pitkän uran tehnyt kirjailija on julkaissut lähes 30 teosta.

© Kustannus Mäkelä

HOTAKAINEN, KARI

Kari Hotakaisen tuotantoa on käännetty yli 20 kielelle. Teoksellaan *Juoksuhaudantie* hän voitti Finlandia-palkinnon 2002.

© Laura Mämlivaara

JOKINEN, SEPPO

Tamperelainen Seppo Jokinen tunnetaan erityisesti hervantalaisesta komisario Koskisesta. Viimeisin Koskis-romaani on *Räätälöity ratkaisu* vuodelta 2010.

© Karisto

NIEMINEN, KAIHO

Niemisen uusin romaani on vuonna 2008 ilmestynyt *Pakolaisten kuski*. Nieminen on mm. saanut WSOY:n kirjallisuussäätiön tunnustus-palkinnon vuonna 2003.

© Veikko Somerpuro/WSOY

KANTO, ANNELI

Anneli Kanto on tamperelainen tv-käsikirjoittaja, näytelmäkirjailija ja journalisti. Hän on viime vuosina kirjoittanut mm. näytelmän *La-Lai-La* sekä vuoden 1918 naiskaartilaisista kertovan romaanin *Verirusut* (2009).

© Milka Alanen

LAHTINEN, MIKKO

YTT, FT Mikko Lahtinen on valtio-opin dosentti Tampereen yliopistossa. Lahtisen viimeisin teos on syksyllä 2010 ilmestynyt *Kirjastojen maa*.

© Tampereen yliopisto

LEHTOLAINEN, LEENA

Leena Lehtolainen on kirjailijantyönsä lisäksi toiminut mm. kolumnistina ja kriitikkona. Lehtolaisen ensimmäinen rikosromaani ilmestyi vuonna 1993.

© Kustannusosakeyhtiö Tammi

PELTONEN, MILLA

Peltonen on kirjallisuudentutkija Turun yliopistosta. Hän väitteli tohtoriksi v. 2008 otsikolla *Jälkirealismien ehdoilla*. Hannu Salaman *Siinä näkijä missä tekijä* ja *Finlandia-sarja*.

© Milla Peltonen

PUTTONEN, SEPPO

Seppo Puttonen toimittaa Ylen Radio 1:ssä kirjallisuus-ohjelma *Kirjakerhoa*. Lisäksi hän tekee Ylen Aamu-tv:n *Aamun kirja* -ohjelmaa yhdessä Nadja Nowakin kanssa.

© YLE

RIMMINEN, MIKKO

Mikko Rimmisen ensimmäinen romaani *Pussikaljamaani* julkaistiin vuonna 2004. Kolmas romaani *Nenäpäivä* ilmestyy syksyllä 2010. Rimmiseltä on myös julkaistu mm. kaksi runokokoelmaa.

© Heini Lehvästieho

RUOHONEN, VOITTO

FT, YTM Voitto Ruohonen on sosiologisen kirjallisuuden-tutkimuksen dosentti Itä-Suomen yliopistossa. Ruohonen on myös sanomalehti Iltan litinseudun päätoimittaja.

SALAMA, HANNU

Hannu Salaman laajaan tuotantoon kuuluu proosaa ja runoja. Kirjallisen läpimurtonsa Hannu Salama teki neljännellä teoksellaan *Juhannustanssit* (1964). Salaman uusin teos on elokuussa 2010 ilmestynyt *Sydän paikallaan*.

© Irmeeli Jung/Otava

SANDBERG, TIMO

Timo Sandbergin esikoisteos *Unta ei voi tunnustaa* julkaistiin vuonna 1990. Sen jälkeen hän on julkaissut kahdeksan romaania ja neljä nuortenkirjaa. Sandbergin viimeisimmät teokset ovat *Dobermanni* ja *Pöllön huuto*.

© Jukka Sandberg/Karisto

SEVÄNEN, ERKKI

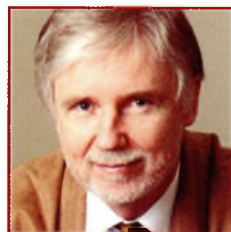
FT, YTT Erkki Sevänen toimii kirjallisuuden professorina Itä-Suomen yliopistossa. Sevänen tekee tällä hetkellä tutkimusta kirjailija Juha Seppälän tuotannosta.

© Itä-Suomen yliopisto

TUOMIOJA, ERKKI

VTT, KTM, poliittisen historian dosentti Erkki Tuomioja on esim. toiminut kansanedustajana 1970-1979 ja 1991- ja ulkoministerinä 2000-2007. Tuomioja sai Tieto-Finlandian vuonna 2006 teoksellaan *Häivähdys punaista*.

© Ulkoasiainministeriö

AUDITORION OHJELMA, WERSTAAN 1. KRS

10.30—11.30 Tapahtuman avaussanat, kansanedustaja ja TSL:n puheenjohtaja **Pia Viitanen**

”Työ, leikki, luominen” -kirjoituskilpailun voittajien palkitseminen. Palkinnot jakaa Janne Mäkinen Vakuutusyhtiö Turvasta.

11.30—13.00 Tutkijoiden puheenvuorot: Mitä työväenkirjallisuus on?

11.30 Mikko Lahtinen: Työväenluokan kirjoittajat vanhan työväenliikkeen intellektuelleina

12.00 Erkki Sevänen: Kapitalismikritiikki nykykirjallisuudessa ja nykykulttuurissa

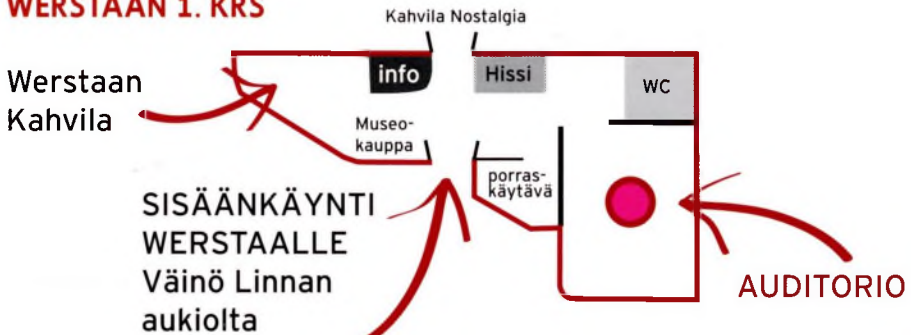
12.30 Erkki Tuomioja: Minne hävisivät työväki, työväenliike ja työväenkirjallisuus?

13.00—14.30 Paneelikeskustelu Minäkö työväenkirjailija? Keskustelijoina **Kaiho Nieminen, Kari Hotakainen, Mikko Rimminen** ja **Anneli Kanto**. Paneelia johtaa toimittaja **Seppo Puttonen**.

15.00—16.00 Hannu Salaman haastattelu. Haastattelijana kirjallisuudentutkija **Milla Peltonen**.

16.00—17.30 Paneelikeskustelu Dekkari työväenkirjallisuutena Keskustelijoina **Leena Lehtolainen, Seppo Jokinen, Pirkko Arhippa** ja **Timo Sandberg**. Paneelin puheenjohtajana toimittaja **Voitto Ruohonen**.

WERSTAAN 1. KRS

KISÄLLI-LAVA, WERSTAAN 2. KRS

12.00 — 13.00 Filosofiaa lapsille ja lasten filosofiaa. Keskustelua **Tuukka Tomperin** johdolla. *niin&näin*

13.00 — 13.30 Runoilija **Sanna Yrjänäistä** haastattelee näyttelijä **Seppo Heinola**. *Sanasato*

13.30 — 14.00 Runoilija **Jussi Rusko** esittää katkelmia teoksistaan. *Sanasato*

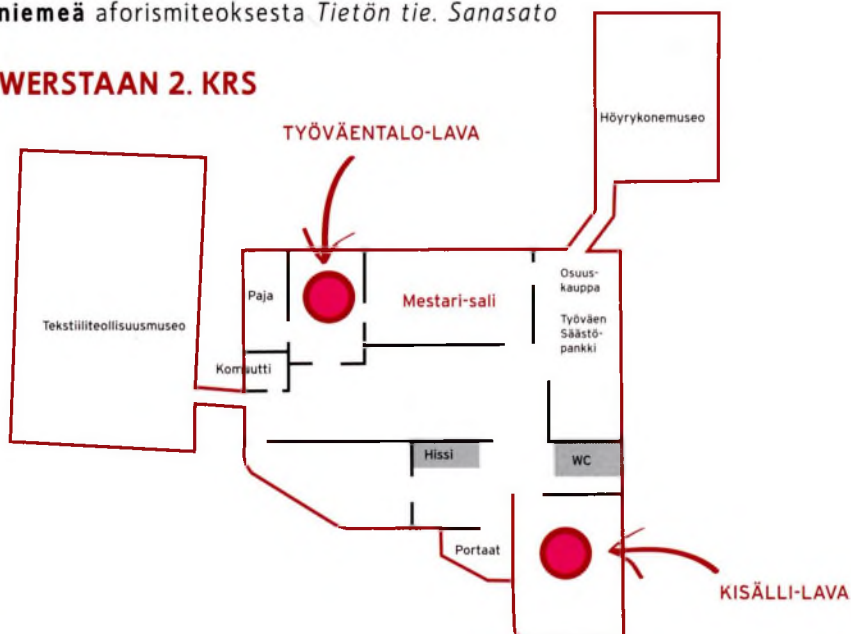
14.00 — 14.30 Työväenkulttuuri ja -lehdistö 2000-luvulla. Keskustelua alustavat Kulttuurivihkojen päätoimittaja **Elias Krohn** ja toimitussihteeri **Katja Nissinen**. *Kulttuurivihkot*

14.30 — 15.00 *Karjala edestakaisin*. **Mari Hyrkkänen** haastattelee teoksen kirjoittanutta **Timo Kalevi Forssia**. *Like*

16.00 — 17.00 Runoilija **Kari Aronpuron** haastattelu ja esiintyminen. *Retro*-teoksen Tampereen julkistus. *Sanasato*

17.00 — 17.30 Filosofi **Heikki Kovalainen** haastattelee **Erkki Kiviniemeä** aforismiteoksesta *Tietön tie*. *Sanasato*

WERSTAAN 2. KRS

TYÖVÄENTALO-LAVA, WERSTAAN 2. KRS

11.00 — 11.30 Kenen ilmasto? Pamfletin toimittanutta **Mira Käköstä** haastattelee **Marko Ulvila**. *Into Kustannus*

11.30 — 12.00 *Vihreä uusjako*. Teoksen kirjoittaja **Marko Ulvila** haastattelee **Mira Käkönen**. *Like*

12.00 — 12.30 Elki-prop. Elävän kirjallisuuden yhdistys esittää sävelletyn työväenrunouden helmiä. *Elki ry*

12.30 — 13.00 *Lukeva ja kirjoittava työläinen*. Julkaistavaa vuosikirjaa esittelevät toimittajiston edustaja **Sami Suodenjoki** ja kirjoittajat **Pia Koivunen**, **Hanne Koivisto** ja **Anna Kuismin**. *Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura*

13.00 — 14.00 Majakovskin itä ja länsi. Majakovskin Amerikan matkakirjat kääntänyt **Mika Rassi** ja Lenin-museon johtaja **Aimo Minkkinen** keskustelevat kirjallisista ilmansuunnista. *Savukeidas ja Lenin-museo*

14.00 — 14.30 *Näkymätön kylä*. Pamfletin kirjoittanutta sosiologi **Anna Kontulaa** haastattelee **Mika Rönkkö**. *Into Kustannus*

14.30 — 15.00 *Piilottajan päiväkirja*. Tietokirjailija **Juha Suorantaa** haastattelee **Mika Rönkkö**. *Into Kustannus*

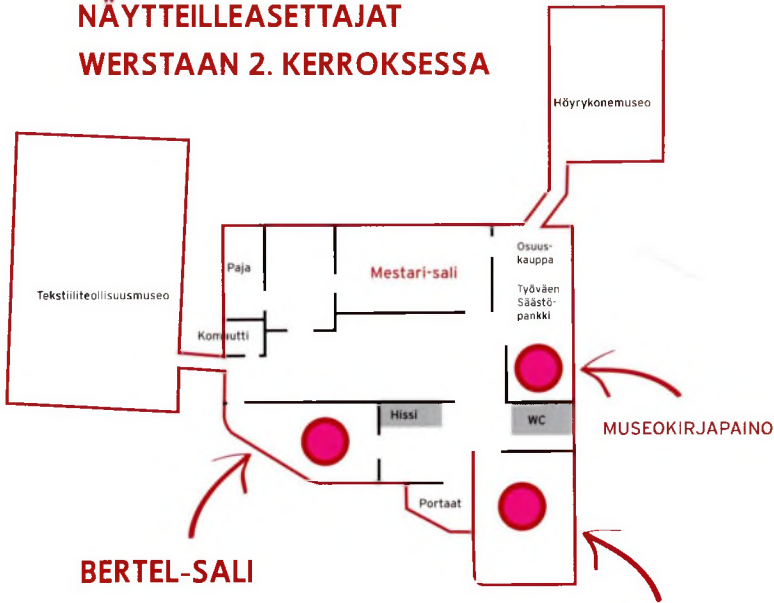
16.00 — 16.30 *Paskaduuneista barrikadeille*. Tutkija **Jukka Peltokoskea** haastattelee **Timo Kalevi Forss**. *Into Kustannus*

16.30 — 17.00 *Elämää pienempi näytelmä*. **Jotaarkka Pennasta** haastattelee **Mari Hyrkkänen**. *Like*

17.00 — 17.30 *Jossain välissä toivo*. Aforistikko **Hannu Parosta** haastattelee **Timo Kalevi Forss**. *Like*

Huom! Viime hetken muutokset ohjelmaan mahdollisia.

NÄYTEILLEASETTAJAT WERSTAAN 2. KERROKSESSA

Libero
Kansan Uutiset
Uutispäivä Demari
Kampus kustannus
Tutkijaliitto
Antikvaarinen kirjahuone Libris
Matti Nummelin
Antero Vesa
Mika Selin
Siltala
Pieni Kirjakauppa
Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura
Työväenliikkeen kirjasto
Pirkkalaiskirjailijat
Väinö Linnan seura
Lauri Viita -seura
F.E. Sillanpään seura
Kirjan keskus — Kirjan museo
Vanhojen kirjojen ystävät

KISÄLLI-SALI

Rosebud
Into Kustannus
Voima
Suomen Rauhanpuolustajat
Musta manse -distro
Huuda huuda
Vastapaino
Gaudeamus
Lenin-museo
Savukeidas
Sanasato & Runokauppa Kattila
Kulttuurivihkot
Ydin
niin & näin

TAPAHTUMAN ILTAKLUBI RAVINTOLA TELAKALLA

Luvassa työväenrunoutta akselilla Tampere-Helsinki, laajalti kiitetyn *Them Bird Thingsin* rumpalin särmää, runoilija **Riitta Cankocak** ja siurolaisshamaan **J.K. Ihalainen!**

klo 20.00 Tai muuta sellaista (HKI)
Runoryhmän muodostavat helsinkiläiset nuoret näyttelijät. Esitys LETTRES.KIRJEIN tutkii kokemuksen ja sanojen suhdetta.

klo 21.00 Ville Särmä
(*Them Bird Things*, HKI)

klo 22.00 runoilija **Riitta Cankocak**

klo 22.15 runoilija **J.K. Ihalainen**

Illan menoa tahdittaa vanhalla ja uudemmalla työväenmusiikilla **DJ Jokunen**
Pääsyliput 2/5 euroa ovelta.
Ravintola Telakka sijaitsee osoitteessa Tullikamarin aukio 3, Tampere.

Järj. Työväenkirjallisuuden päivä ja Vatak

Telakka

J.K. Ihalainen

Simo Ollila/Annikin Runofestivaali - J.K. Ihalainen

Työväenmuseon ystäväksi?

Työväenmuseo Werstaan ystäväyhdistys tekee museota tunnetuksi. Yhdistyksen jäsenet saavat esimerkiksi ilmaisen sisäänpääsyn Werstaalle.

Sekä yksityishenkilöillä että yhteisöillä on mahdollisuus liittyä jäseneksi. Yhdistys on poliittisesti sitoutumaton ja jäsenmaksu on 15 € vuonna 2010. Tiedustelut: helena.koskiniemi@pp.sak.fi

www.tyovaenmuseo.fi

LASTEN JA NUORTEN KULTTUURIFESTARI
SPARK
LA 28.8.2010 KLO 12-22 VÄINÖ LINNAN AUKIOLETA JA YMPÄRISTÖSSÄ

LASTEN HIPINÄT KLO 12-17 | NUORTEN HIPINÄT KLO 17-22

12.00 - 17.00 lavaohjelmassa mm. lasten esityksiä, Mikko Perkoila, Siina ja Taikaradio Duo, Pii Poon body percussion rytmipaja yms.

17.00 - 22.00 lavaohjelmassa mm. trikkauksia, teatteria, tanssia, capoeiraa sekä illan päättävä letkeä akustinen setti a la Teemu & Päjat

Aukiolla työpajatoimintaa koko päivän! Ohjelmaa myös Tallipihalla, Rullassa, Rupriikissa, mediakoululla sekä kirjasto-autossa.

Vapaa pääsy! www.nuortentampere.fi

MUSEOKIRJAPAINO AVOINNA TAPAHTUMAN AJAN

Werstaan 2. kerroksessa toimiva 50-luvun museokirjapaino avoinna tapahtuman ajan! Työnäytöksiä.

Museokirjapaino järjestää myös kursseja kohopainotekniikasta ja kirjapainon historiasta.

Yhteydenotot:
Raimo Rajala
p. 040 501 8737
raimo.rajala@wlanmail.com

Työväenmuseo Werstas
Väinö Linnan aukio 8,
Finlaysonin alue, Tampere.

TAPAHTUMAN JÄRJESTÄJÄT

Työväen Sivistysliitto TSL on kaksikielinen sivistysjärjestö, jonka perustehtävänä on edistää demokratiaa, yhteiskunnallista ja sivistyksellistä tasa-arvoa sekä suvaitsevaisuutta yhteistyössä jäsenjärjestöjensä ja yhteistyökumppaniensa kanssa. www.tsl.fi

Kansan Sivistystyön Liitto KSL on vapaan sivistystyön järjestö, jonka opinnollinen toiminta painottuu yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen sivistystyöhön. Kurssitoiminta, opintokerhot ja ammatillinen lisäkoulutus muodostavat KSL:n opinnollisen toiminnan selkärangan. KSL myös järjestää jäsenjärjestöilleen räätälöityjä koulutuksia, harjoittaa julkaisutoimintaa ja järjestää seminaareja. www.ksl.fi

Työväenmuseo Werstas on historiallisella Finlaysonin tehdasalueella sijaitseva sosiaalhistorian ja työelämän erikoismuseo. Museota ylläpitää Työväen museoyhdistys ry. www.tyovaenmuseo.fi

Tapahtumaa järjestävän työryhmän jäsenet ovat Veijo Laitinen KSL:stä, Riku Hakala TSL:stä, Werstaan museonjohtaja Kalle Kallio, kirjallisuudentutkijat Kati Launis, Jussi Ojajärvi ja Antti Salminen, dosentti Mikko Lahtinen Tampereen yliopistosta, Tero Tuomisto Työväenliikkeen kirjastosta, Matti Nummelin ja Raimo Ahoniemi Hämeen Yhteistyö ry:stä, Tuula Haavisto kaupunginkirjastosta, Työväenkirjallisuuden Päivän koordinaattori Anna Ulvinen sekä Marita Viinämäki, Minna Karhunsaaari ja Ulla Rohunen Werstaalta.

MISTÄ KAIKKI SAI ALKUNSA?

Nokiolla on jo usean vuoden ajan kokoontunut keskustelukerho, ennen epävirallinen ja nyttemmin rekisteröitynyt, joka täyttää ulkoisesti kaikki rauhallisen ja aikaansaamattoman organisaation tunnusmerkit. Kyse on vasemmistojärjestö Hämeen Yhteistyö ry:stä, jossa vaikuttaa entisiä toimittajia ja työelämän aktiiveja, nyt kaikki eläkeläisiä.

Porukan kokoukset eivät kuitenkaan ole rauhallisia. Yksimielisyyttä ei tunnu löytyvän oikein mistään. Monet aiheet kuten vaikkapa ympäristökysymykset ja Neuvostoliiton historia saavat ilmapiirin kihelmöimään. Silloin ryhmää voisi nimittää vanhoiksi vihaisiksi miehiksi.

Kuvassa vasemmalta: Kalle Kallio, Riku Hakala, Ulla Rohunen, Marita Viinämäki, Veijo Laitinen, Matti Nummelin, Raimo Ahoniemi ja Anna Ulvinen.

Vakiintuneita toimintatapoja vierokuvien keskusteluissa uudet ideat nousevat helposti esiin. Idea Työväenkirjallisuuden päivästä syntyi liki kaksi vuotta sitten. Jorma Salonen heitti nimen ilmaan, minä innokkaana kirjankeräilijänä tartuin siihen ja Raimo Ahoniemi vei ajatuksen Työväenmuseo Werstaalle.

Se innostus, joka valtasi nokialaisporukan, tarttui myös tutkijoihin, kirjailijoihin, ja kirjallisuuden harrastajiin. Tuloksen näette tässä.

Matti Nummelin

Kati Lehtinen, Työväenmuseo Werstas

**Suomen tulevaisuutta
tehdään yhteistyöllä**

span
PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO
Servicefacket

TEAM
Teollisuusalojen ammattiliitto ry

Kirjailijat kirjoittavat -

**MITÄ PAREMMAT
VAKUUTUKSET,
sitä kevyempi olo.**

turva
Hymyile, olet Turvassa

Palvelunumero 01019 5110 • www.turva.fi

Olemme asiakkaidemme omistama suomalainen vakuutusyhtiö.

Vasemmistolaisen aikakauslehti
KULTTUURIVIIHKOT

Kirjallisuus, elokuva,
teatteri, sarjakuva...

Sosialismia ja piratismia,
estetiikkaa ja ekologiaa

Kuudesti vuodessa,
vähintään 68 sivua
numerossa

TILAA: www.kulttuurivihkot.fi
Sivustolla myös uutisia,
blogeja ja videoita

YHTEISTYÖSSÄ:

Sähköliitto

Rakennusliitto

Kutomatyöläisten säätiö

Rautatieläisten liiton osasto 56 ry

Tampereen metallialan työntekijät osasto 195 ry

Työväenmuseon ystävät ry

Rakennusliiton osasto 10 ry

Vammalan metallityöntekijöiden ammattiosasto 345 ry

Linnavuoren metallityöväen ammattiosasto 134 ry

Tampereen kirjatyöntekijäin kirjallisuuskerho

Kansan Uutiset

Uutispäivä Demari

Lasten ja nuorten kulttuurifestari Spark

Lauri Viita -seura ry

F.E.Sillanpään seura ry

Väinö Linnan seura ry

Työväenliikkeen kirjasto, Työväenperinne ry

Tampereen yliopiston taideaineiden laitos

Vatak

Talkooväki ja muut tapahtuman synnyssä auttaneet

Äänentoiston
tapahtumalle
tarjoaa

**AHOSEN
MUSIIKKI**

Hämmentie 17-19 (03) 212 5501